

FÖR VEM PLANERAR VI ? – ÅTERINDUSTRIALISERING OCH FELAVGRÄNSNING

Nils Björling

Det nya framtidslandet ? WP3

CHALMERS ARKITEKTUR OCH SAMHÄLLSBYGGNADSTEKNIK

DET NYA FRAMTIDSLANDET?

DP3. HÅLLBAR OCH INKLUDERANDE PLANERING

- **För vem planerar kommunerna?**
Kiruna, Boden, Skellefteå, Mariestad
- **Hur är planeringsprocesserna organiserade och vilka aktörer är involverade?**
- **Vilka förändringar behövs för att skapa en mer hållbar planering?**

URBAN DOMINANS - LINJÄRA FLÖDEN

“Målet med svensk planering är att skapa konkurrenskraft i ett glesbefolkat land och säkerställa en långsiktigt hållbar exploatering av naturresurser”

INTERNATIONELL KONKURRENSKRAFT I KUNSKAPSSAMHÄLLET (1973-2020)

DEN "GRÖNA" ÅTERINDUSTRIALISERINGEN (2020 -)

H2Green Steel - Boden

PLANERING OCH DEN BYGGDA MILJÖN "VISIONER I NORR"

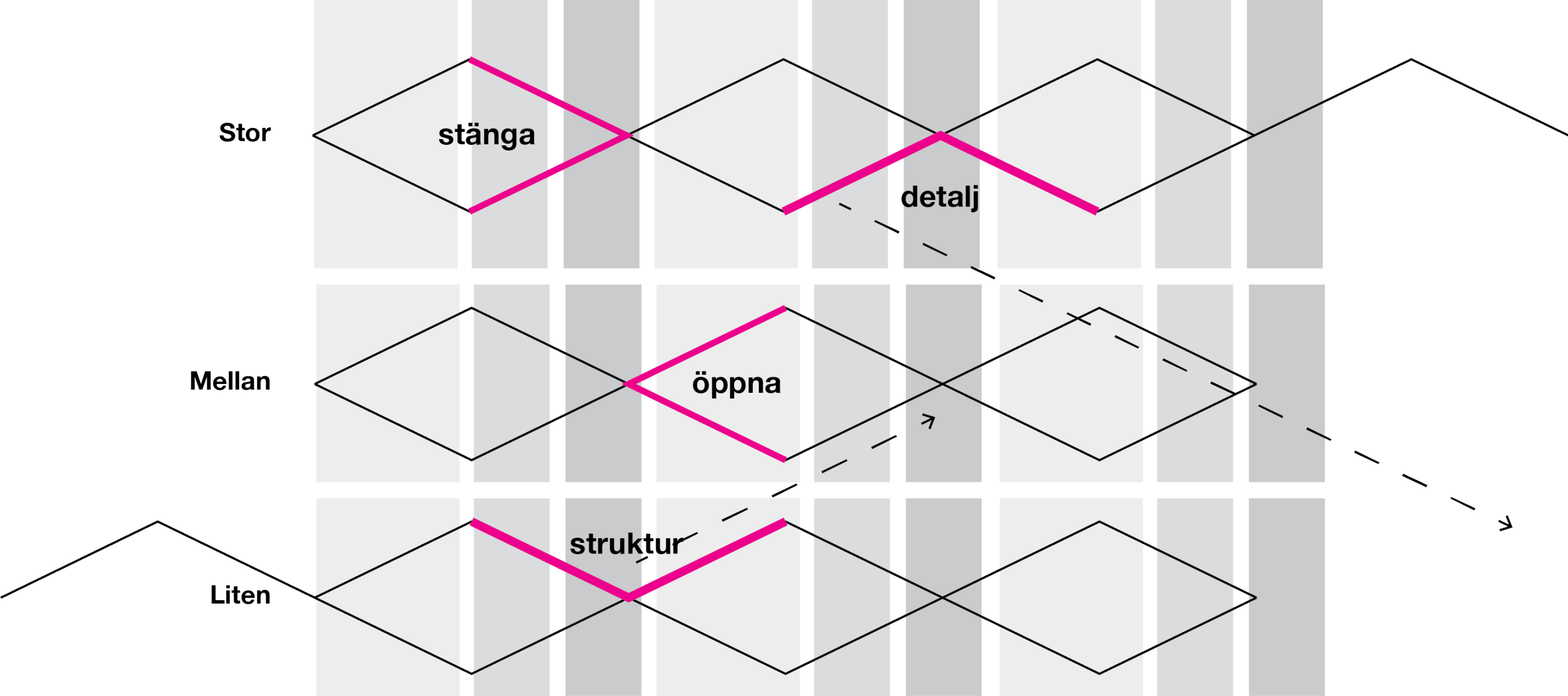

Ralph Erskine
1958.

AN ECOLOGICAL ARCTIC TOWN

Möte med Umeå i Luleå | Nils Björling | 2024-05-24

INTERNATIONELLT - NATIONELLT - REGIONALT - KOMMUNALT - LOKALT

LEFT BEHIND PLACES

LEFT BEFORE PLACES

LEFT BEFORE PLACES

Sverige vill inte planera

LEFT BEFORE PLACES

Sverige vill inte planera

**Riksintressen, förordningar och riktlinjer
– reglerande planering - lokal förhandling**

LEFT BEFORE PLACES

Sverige vill inte planera

**Riksintressen, förordningar och riktlinjer
– reglerande planering - lokal förhandling**

**Osäkerhet begränsar möjligheterna
att hantera kumulativa effekter**

LEFT BEFORE PLACES

Sverige vill inte planera

**Riksintressen, förordningar och riktlinjer
– reglerande planering - lokal förhandling**

**Osäkerhet begränsar möjligheterna
att hantera kumulativa effekter**

**Statens prognosstyrda
befolkningskurvor**

LEFT BEFORE PLACES

Sverige vill inte planera

**Riksintressen, förordningar och riktlinjer
– reglerande planering - lokal förhandling**

**Osäkerhet begränsar möjligheterna
att hantera kumulativa effekter**

**Stigberoende och förseningar
i större infrastrukturprojekt**

**Statens prognosstyrda
befolkningskurvor**

LEFT BEFORE PLACES

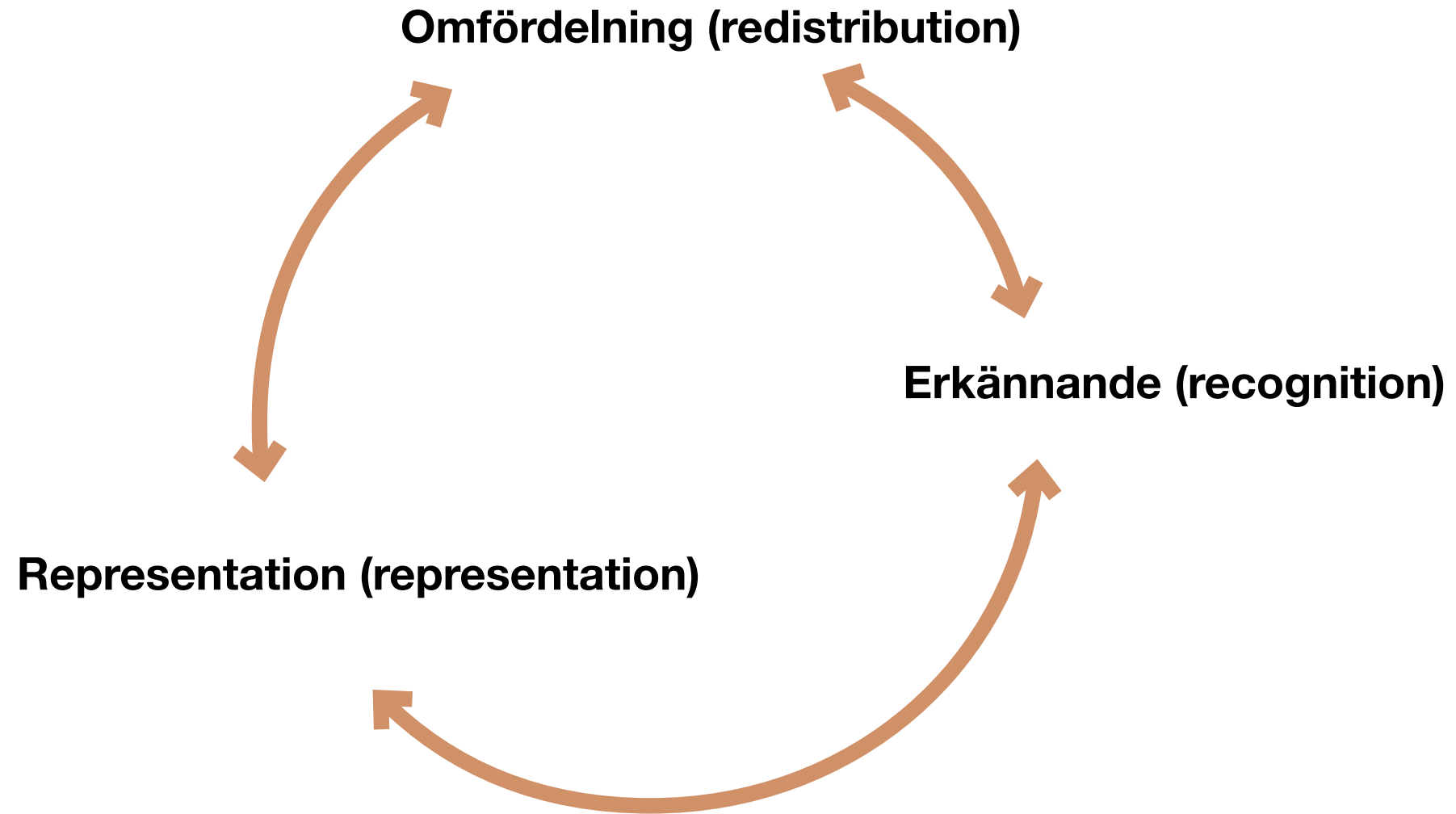

LEFT BEFORE PLACES

FELAVGRÄNSNING

FELAVGRÄNSNING

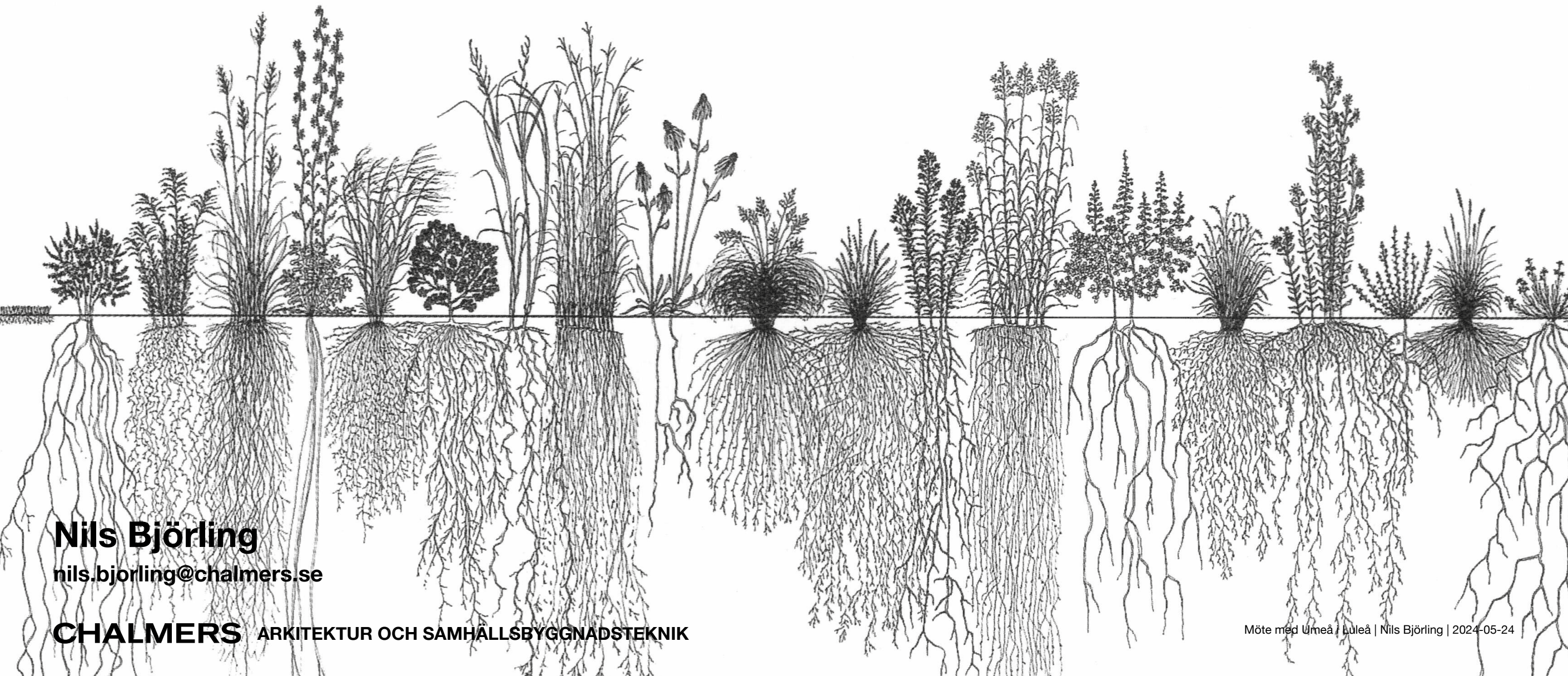
“The balance” - Vad rättvisa ska hantera

“The map” - Vem förhandlingen om rättvisa ska inkludera

Felavgränsning (misframing) När avgränsningen för vem som är inkluderad är fel eller problematisk i förhållande till att diskutera vad rättvisan ska eller behöver hantera.

FÖR VEM PLANERAR VI DET NYA FRAMTIDSLANDET?

- **De industriella (mega) projekten blir politisk oemotståndliga.**
- **Det finns en risk att “omställningen” präglas av en konkurrenslogik där kommunerna konkurrerar med varandra, (men företaget har ingen konkurrent)**
- **Återindustrialiseringen skapas av nya eliter och skapar nya eliter**
- **Det sker en statlig styrning på avstånd (men finns det någon planering?)
Finns det någon nationell idé om vad samhället ska vara?**
- **Olika framtidsscenarier för den regionala utveckling leder till målkonflikter.
Vilken framtid vill vi ha? Vilka framtider är möjliga?**

Nils Björling

nilsbjorling@chalmers.se

CHALMERS ARKITEKTUR OCH SAMHÄLLSBYGGNADSTEKNIK